

Man gik da til behandling af dagsordenens punkt 2, som var:

Anden behandling af forslag til lov om nedsættelse af beskatningen af frugtvin.

(Første behandling findes i tidenden sp. 6493).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under punkterne 3, 4 og 5 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om forhøjelse af afgiften på omsætningen af stærke drikke,

(Første behandling findes i tidenden sp. 6235; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 1581).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

anden behandling af forslag til lov om ændring i beskatningen af øl

(Første behandling findes i tidenden sp. 6236; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 1581).

Der var ikke stillet ændringsforslag.
og

anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om tobaksafgifter.

(Første behandling findes i tidenden sp. 6236; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 1581).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, de stillede ændringsforslag samt spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under eet.

Ordføreren (Poul Hansen [Kalundborg]): Udvalget har nu foreløbig afsluttet sit arbejde med de lovforslag, der har været henvist hertil. Resultatet er blevet den betænkning, som er afgivet den 25. september, og som omhandler de 5 lovforslag, der er nævnt i betænkningens overskrift.

Samtidig med betænkningens afgivelse blev offentligheden underrettet om de af-

taler, der var truffet mellem udvalgets flertal og regeringen om foranstaltninger til stabilisering af valutasisituationen. Jeg skal om et øjeblik kort omtale disse aftaler.

Som det fremgår af betænkningen, har udvalget ialt holdt 16 møder og har herunder haft en række samråd med finansministeren og med indenrigs- og boligministeren. Om andre lovforslag har der endvidere været samråd, som det tidligere er oplyst, med justitsministeren og ministeren for handel, industri og søfart.

Vedrørende de deputationer og henvendelser, som udvalget har modtaget, skal jeg nøjes med at henvise til, hvad der fremgår af betænkningen. Et flertal i udvalget, socialdemokratiets og det radikale venstres repræsentanter, indstiller de 5 lovforslag, der her er tale om, til vedtagelse med de af de pågældende ministre stillede ændringsforslag, som er tiltrådt af flertallet; der foreligger dog ikke ændringsforslag til lovforslaget om beskatning af øl.

Ændringsforslagene til forslag til lov om forhøjelse af afgiften på omsætning af stærke drikke går ud på dels at fritage frugtvin fra efterbeskatning i de såkaldte detailvinhandler, dels at holde den her foreslåede afgiftsforhøjelse udenfor beregningen af det detailpristal, hvorefter arbejds-lønninger reguleres.

Ændringerne til forslag til lov om ændring i lov om tobaksafgifter går ud på at forhøje den nuværende cigaretbeskatning med 1 øre pr. cigaret og at efterbeskatte hos fabrikkerne en eventuel merudlevering i forhold til den gennemsnitlige levering i januar og april kvartaler i år i det tidsrum, der går mellem betænkningens afgivelse og lovens ikrafttræden. Det foreslås at holde forhøjelsen af tobaksafgifterne udenfor pristallet på samme måde som foreslået vedrørende forhøjelsen af omsætningsafgiften af stærke drikke.

Jeg skal hertil føje, at et mindretal i udvalget, nemlig venstres og de konservatives repræsentanter, ikke kan medvirke til disse lovforslags gennemførelse, og at man vil motivere stillingen hertil i salen.

Som jeg nævnte til indledning, er der mellem flertallet og regeringen truffet aftale om valutastabiliseringsforanstaltninger udover dem, der vil fremgå af vedtagelsen af lovforslag her i tinget og af tidligere

[Poul Hansen (Kalundborg).]

vedtagne love. Det er ganske vist allerede meddelt offentligheden, hvori disse foranstaltninger yderligere består, men jeg finder det alligevel rigtigst kort at nævne dem her, således at man til sin tid vil kunne finde i hvert fald en oversigt derover i folketings-tidende.

For det første er det aftalt at gennemføre det lovforslag om ændringer i byggestøtteloven, som den højtærede indenrigs- og boligminister har fremsat her i tinget den 27. september, og som kommer til første behandling i dag. Jeg skal ikke komme nærmere ind på dette lovforslag, det vil jo fremgå af selve lovforslaget og af behandlingen, hvad det drejer sig om, og hvad begrundelsen er. Dernæst er det aftalt at søge gennemført et boligbyggeri i 1955 til en værdi af ca. 800 mill. kr. mod 810 mill. kr. i indeværende år. Dette forudsætter igangsættelse af op imod 22 000 nye lejligheder i 1955, hvoraf 19 000—20 000 med statslån. Det offentlige civile bygge- og anlægsvirksomhed begrænses på forskellig måde med ialt ca. 90 mill. kr. for finansåret 1955—56. Denne begrænsning på 90 mill. kr. skulle fremkomme ved en besparelse på statsbudgettet på 55 mill. kr. og for kommunerne på 35 mill. kr. Ved forskellige forholdsregler søger man at begrænse den mindre nødvendige private byggevirksomhed med ialt ca. en snes millioner kroner. Sammenholder man disse foranstaltninger med begrænsningen af boligbyggeriet og den begrænsning af vedligeholdelsesarbejder i mindre ejendomme, som tilsigtes med det særlige lovforslag herom, påregnes der ialt en nedgang i den private byggevirksomhed på ca. 55 mill. kr.

Også vedrørende forsvarsudgifterne er der aftalt besparelser, som hovedsagelig indvindes ved at udsætte kasernebyggeri og andre anlægsarbejder, ved at nedsætte de årlige indkaldelser med 3 000 mand og ved at udskyde påbegyndelsen af genindkaldelserne fra 1955, som det hidtil har været forudsat, til 1956.

Derudover følger sig til aftalen endnu nogle punkter, nemlig 1) at arbejdet med rationaliseringen af forsvarrets administration m. v. fremskyndes, 2) at der nedsættes et hurtigt arbejdende udvalg med henblik på at udarbejde forslag til udstedelse af

værdifaste obligationer eller andre former for værdifast anbringelse af opsparede pengebeløb, og 3) er det hensigten at fremskynde overvejelserne vedrørende en løsning af de såkaldte arbejdsløshedsøers særlige beskæftigelsesproblemer.

Den samlede virkning af den plan, som det herefter er hensigten at gennemføre, skulle for statsbudgettet være en forøgelse af overskuddet for indeværende år på ca. 65 mill. kr. og for næste finansår på ca. 250 mill. kr. Deroverfor kan peges på, at regeringens oprindelige plan forudsatte en forøgelse af overskuddet i indeværende finansår med 125 mill. kr. og for næste med 350 mill. kr. Regeringens oprindelige plan sigtede på en samlet nedsættelse af investeringsvirksomheden med ca. 200 mill. kr., og efter den plan, der er blevet enighed om, skulle man nå nogenlunde samme resultat. Hertil kan føjes, at statens likviditet fremover vil blive forbedret derved, at kredittiden for tobaksindustrien begrænses, og derved, at der ikke bliver tale om udbetaling af byggestøttelån i helt samme omfang som tidligere. Det må også tilføjes, at der må påregnes en vis virkning dels af præmieringen af opsparing og dels, på længere sigt, af den vedtagne udvidelse af eksportstøtten, ligesom det også kan nævnes, at der til regeringens oprindelige plan nu er føjet den skærpelse af afbetalingsloven, som er gennemført, og hvorefter man vel også må påregne en vis begrænsning af forbruget.

Jeg har som nævnt anset det for rigtigst ved denne lejlighed at give denne korte oversigt over de aftaler, der er truffet om den valutastabiliseringsplan, der indenfor flertallet er opnået enighed om. Jeg skal som ordfører for mit parti ikke føje stort dertil, idet jeg ikke finder det rimeligt på dette tidspunkt at lægge op til nogen debat herom. Jeg skal kun sige, at vi naturligvis er tilfreds med, at det er lykkedes indenfor et flertal at blive enig om de foranstaltninger, der her er tale om, og som efter vor opfattelse vil være et godt skridt i den rigtige retning. Vi havde naturligvis hellere set — det skal jeg ikke lægge skjul på — at det havde været muligt at opnå bredere tilslutning til en stabiliseringsplan, og vi havde naturligvis også gerne set, at det endelige resultat havde ligget nærmere ved regeringens oprindelige plan, end det gør, men

[Paul Hansen (Kalundborg).]

selvom det ikke er blevet tilfældet, anser vi det resultat, der er nået, for egnet til at opfylde formålet med de ting, vi har drøftet i disse dage.

Med disse ord skal jeg anbefale de fire lovforslag, som her er til behandling, til vedtagelse her i tinget, og jeg skal anbefale de foreliggende ændringsforslag til vedtagelse.

Aksel Larsen: Jeg beder om undskyldning for, at jeg meldte mig lidt sent — jeg var ikke klar over, at fire af partierne i denne sal havde besluttet sig til, at udover udvalgsordføreren bemærkninger skulle der ikke fra deres side siges noget ved denne formelle anden behandling af en række lovforslag. Sådan set kan jeg godt forstå, at man har indstillet sig på det, i hvert fald kan jeg ikke have så meget at sige efter den meget kortfattede, meget summariske og meget lidet oplysende redegørelse, vi her har fået fra den ærede ordførers side. Der er ikke givet oplysninger om ændringsforslagene, udover hvad der står i betænkningen og i selve ændringsforslagene; der er ikke givet nogen begrundelse for dem; der er ikke givet oplysning om, hvor meget de påtænkte afgiftslove kan tænkes at give til statskassen for hver enkelt afgifts vedkommende, og der er ikke givet nogen forklaring, som man kan blive synderlig klog af, på de aftaler, der iøvrigt er truffet mellem de to forligspartier, der i øjeblikket udgør flertallet her i tinget. Derfor er det vanskeligt eller næsten umuligt at diskutere det. Den ærede ordfører fortalte f. eks., at man agtede at spare på forsvarsudgifternes område ved at udskyde anlægsarbejder, ved at indkalde 3 000 mand færre og ved at udskyde genindkaldelserne til 1956 og måske også på anden måde, men han fortalte ikke, hvad hver enkelt af disse foranstaltninger ville komme til at betyde i praksis for pengevæsenet; der kom heller ikke nogen samlet oversigt over, hvor store militærudgifterne ville være, og der kom ingen forklaring på, om man har i sinde at nedsætte tjenestetiden, og hvornår man har i sinde at nedsætte tjenestetiden. Derfor bliver det nødvendigt at afholde sig fra at diskutere et sådant problem, til vi får en brugbar anledning dertil. Jeg vil kun hertil yder-

ligere føje, at mit parti har jo sin ganske bestemte mening om, hvad der burde gøres på det militære område, hvilke besparelser der er mulighed for, og vi har den mening, at tjenestetiden med det samme burde sættes effektivt ned. Men denne mening er bekendt; jeg vil kun lige erindre om den, og så må vi se at finde lejlighed til at få en udførlig debat om dette problem, også selvom regeringen ikke synes særlig ivrig efter at lægge op til den.

Hvad de her behandlede lovforslag angår, har vor mening ikke forandret sig, siden de var til første behandling. De ændringsforslag, der er stillet til dem, kan ikke stemme os mildere. De fleste af dem betyder ikke så forfærdelig meget, men der er dog eet, som jeg er nødt til at udtale mig om, så meget mere som den ærede ordfører ikke havde noget at sige om det. Det er ændringsforslag nr. 2 til forslag til lov om ændring i tobaksafgifterne, jfr. ændringsforslag nr. 2 til lovforslaget om forhøjelse af afgiften på omsætningen af stærke drikke.

Da disse lovforslag blev fremsat af den højtærede finansminister, udtalte ministeren udtrykkeligt, at regeringen stillede ikke forslag om, at den prisforhøjelse, der blev følgen af disse afgifter, ikke skulle indgå i pristallet, og jeg tror nok, jeg allerede ved første behandling udtalte den formodning, at en sådan udtalelse fra regeringens side var en meget tydelig opfordring til andre partier om at komme med ændringsforslag i den retning. Dette er imidlertid ikke sket, men den højtærede finansminister kommer selv med ændringsforslag til sine skatte-love gående ud på, at prisforhøjelsen ifølge disse love ikke skal indgå i pristallet. Dermed har vi fået bekræftet, at meningen med disse love er, at de skal vende den tunge ende nedad, og dermed er berettigelsen af arbejdernes protester mod disse afgiftslove blevet fastslået. Da overenskomstforliget var halet i land i foråret, fortalte man fra regeringshold, i den socialdemokratiske presse og fra socialdemokratiets talerstole, at nu havde arbejderne nået en, omend ikke stor, så dog væsentlig lønforhøjelse, og De samvirkende Fagforbunds formand, hr. Eiler Jensen, prægede slagordet om, at nu havde man fået den femkrone mere om ugen, som lillemer trængte til. Der er ikke gået så forfærdelig lang tid, siden overenskom-

[Aksel Larsen.]

sterne blev afsluttet, og nu kommer den socialdemokratiske regering og foreslår en række afgiftsforhøjelser og takstforhøjelser, som i sig selv vil reducere, måske for visse arbejderes vedkommende fuldstændig eliminere de beskedne lønforbedringer, der blev opnået i foråret, og så tilføjer man oven i købet, at dette skal ikke indgå i pristallet.

Jeg vil meget gerne have en motivering for dette, og jeg vil meget gerne have en motivering for, at socialdemokratiet ikke alene kan gå ind for dette, men oven i købet lader sin minister stille forslag om det. Jeg ved ikke, om jeg får en forklaring; skulle jeg ikke få den, så har jeg lov til at efterlyse en motivering for visse af de ærede medlemmers stilling til dette. I det udvalg, der nu møder frem med betænkning, finder vi blandt det flertals medlemmer, som støtter ændringsforslagene, det ærede medlem hr. Einer-Jensen, som er forbundsformand, det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, som er forbundsformand, og det ærede medlem hr. Lindberg. Jeg vil i særdeleshed rette det spørgsmål til det ærede medlem hr. Hans Rasmussen og det ærede medlem hr. Lindberg: Hvormed vil de motivere, forsvare, retfærdiggøre ikke alene, at de stemmer for skatteforhøjelser, indirekte skatteforhøjelser, som i væsentlig grad tager de små lønforbedringer fra arbejderne, der blev opnået ved overenskomsterne i foråret, men hvorledes vil de forklare og forsvare, at de oven i købet vil stemme for, at det ikke skal indgå i pristallet, at pristallet altså yderligere skal forfalskes?

Nu er det ikke sådan, at pristallet giver arbejderne dækning for prisstigningen, det ved enhver arbejder, og det ved også enhver fagforeningsmand; det gør det ikke på grund af selve pristalsberegningen, men det gør det heller ikke, fordi det lønregulerende pristal kun optages to gange om året, og så går der tre måneder, før det får virkning på lønningerne, det vil sige, at i mange tilfælde får pristallet først virkning på lønningerne en 8—9 måneder efter, at prisstigninger er registreret. Det er da dobbelt groft, at man nu vil yderligere forfalske pristallet på den måde, som her foreslås, hvorved, såvidt jeg har forstået beregningerne, pristallet vil blive forfalsket med

yderligere 1½ point. Det ærede medlem hr. Hans Rasmussen og det ærede medlem hr. Lindberg ved aldeles udmærket, at dette kan komme til at betyde tab af en portion dyrtidstillæg til arbejdere og tjenestemænd til foråret, og alligevel underskriver de en betænkning, hvoraf det fremgår, at de er tilhængere af og selv vil stemme for et sådant ændringsforslag. Jeg synes, at de ærede medlemmer burde udtale sig og ikke overlade til det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg) at fungere som den pantsatte bondedreng i debatten om dette spørgsmål.

Jeg skal med disse bemærkninger dels anmode den højtærede formand om, at vi må få afstemning om de to pågældende ændringsforslag, nemlig ændringsforslag nr. 2 til forslag til lov om ændring af tobaksafgifterne og ændringsforslag nr. 2 til forslag til lov om forhøjelse af afgiften på omsætningen af stærke drikke, og så iøvrigt sige, at vi naturligvis ved tredje behandling agter at gå imod disse skatte- og takstforhøjelseslove.

Bertel Dahlgaard: Jeg skal kun knytte enkelte bemærkninger til de ændringsforslag, der nu foreligger. Vi vil fra det radikale venstres side understrege, at vi er meget tilfredse med den ændring, som gennemføres vedrørende forslaget om vedligeholdelse af visse ejendomme, nemlig at loven ikke kommer til at virke for indeværende år. Jeg ville være meget betænkelig ved at lade den gælde i år, da den så meget direkte ville komme til at omfatte vedligeholdelsesarbejder, som den enkelte allerede har iværksat.

Formanden: Jeg gør opmærksom på, at vi ikke er kommet længere end til afgiftslovforslagene.

Bertel Dahlgaard: Må jeg med hensyn til afgiftslovene sige, at der er til udvalget indgået forskellige henvendelser vedrørende tobaksafgiften, og der har været forhandling om, hvorvidt afviklingen af den ene måneds kredit skulle strække sig over et noget længere tidsrum, end det oprindeligt var tænkt, og jeg vil gerne bede den højtærede finansminister fremsætte bemærkninger i anledning af denne henvendelse. Men der er jo, efter at udvalget har afgivet

[Bertel Dahlgaard.]

sin betænkning, også rettet henvendelse til udvalget fra ølindustrien, og jeg går ud fra, at der mellem anden og tredje behandling i udvalget bliver lejlighed til at se nærmere derpå.

Spørgsmålet om, hvorvidt prisforhøjelsen for spiritus og tobak skal indregnes i pristallet eller ikke, er jo nu inddraget i debatten, og jeg vil gerne på det radikale venstres vegne sige, at bestemmelsen om, at prisforhøjelsen for spiritus og tobak ikke skal indregnes i pristallet, er for vort vedkommende ikke tænkt som et angreb på pristalssystemet som et led i arbejdsoverenskomster, ikke på nogen måde. Jeg tror, man stort set kan sige, at under de nuværende forhold vil betingelserne for en sådan bestemmelse være, at det for det første drejer sig om varer, der ikke så meget som tangerer begrebet almindelige livsfornødenheder, og dernæst at der er tale om en situation som den nuværende, hvor forhøjelsen af afgifterne har til formål en sanering af landets økonomi, som jo alle borgere i lige grad er interesseret i at bidrage til. Jeg er sikker på, at man i alle samfundslag, også indenfor de fleste arbejderkredse, føler det som rigtigt og rimeligt, at der i en sådan situation ikke bør gives erstatning til en del af befolkningen for en mindre forhøjelse af spiritus- og tobakspriserne og ikke til andre dele. I så tilfælde ville de sanerende virkninger af afgifterne jo også bortfalde. Hertil kommer iøvrigt det særlige, at de midler, der indvindes ved disse forhøjelser, jo henlægges og for så vidt tilhører det samlede samfund og på en eller anden måde i tiden, der kommer, kommer det samlede samfund til gode. Jeg har heller ikke hørt, at man fra nogen side fandt det urimeligt, da man i en lignende situation i 1950 undtog forhøjelsen af spiritusafgifterne fra pristallet, og det er selvfølgelig helt at skyde over målet at ville hævde, at noget sådant skulle skabe mistillid til pristalssystemet som led i overenskomstforhandlingerne.

Jeg vil gerne give denne begrundelse for, at det radikale venstre kan stemme for bestemmelsen.

Tholstrup: Behandlingen af de nærværende lovforslag må nødvendigvis være præget af valutasituationen, hvor en kunstig

købekraft af forskellig oprindelse har øvet et sådant pres på efterspørgslen efter fremmed valuta, at denne købekraft må begrænses. Så er spørgsmålet blot, om det er de rigtige skridt, der tages, så det bliver netop den kunstige købekraft, der bremses.

Vi havde gerne set, at man havde sat ind mod den vigtigste af de kilder, hvoraf falsk købekraft opstår, nemlig den stigende jordrente, som opnås i kraft af en jordværdistigning, der er en stigning i efterspørgselsværdien. Renteindtægterne af denne efterspørgselsværdistigning er ikke et resultat af forudgående produktion, derfor heller ikke købekraften heraf, og denne købekraft er således i virkeligheden en falsk købekraft.

Retsforbundet har anvist midler imod, at en sådan pengeudpumpning kan finde sted fra privat side, på samme måde som der jo også finder pengeudpumpning sted fra statens side. Den anden kilde, som giver kunstig købekraft, er nemlig finansministerens overtræk på hans konto i nationalbanken. Hvis denne pengeudpumpning bliver standset, kan nogle af disse forslag bøde på situationen, de kan i hvert fald medvirke til balance eller måske endog til et lille overskud på regnskabet, så overtrækkene kan undgås.

Vi havde gerne set besparelser i stedet for, altså besparelser udover dem, der er opnået ved forliget. Et eksempel i så henseende er de just vedtagne millioner, der smides ud ad vinduet til dækning af underskuddet i grønlandsk bly, og de 4 mill. kr. til en overflødig bygning til husholdningsrådet. Der burde have været trukket noget i land med hensyn til det, som vi har vedtaget i det sidste par år.

Man kunne også have annulleret den tåbelige lov om farvet benzin, som, selvom den ikke finansieres af staten, alligevel medfører et stort valutaforbrug til anskaffelse af tanke, tromler og transportmateriel. Efter at denne lov nu er vedtaget og skal træde i kraft, viser det sig, at den er langt vanskeligere at gennemføre, end man havde tænkt sig, og at de 20—30 mill. kr., som jeg ved første behandling af forslaget anslog beløbet til, ikke nær dækker; der regnes nu i indviede kredse med, at denne lov vil koste mellem 30 og 50 mill. kr. i investering, hvoraf hovedparten går til

[Tholstrup.]

import af stål, tromler, tanke og transportmateriel. Der er således al mulig grund for regeringen til at tage dette spørgsmål op, navnlig da det nu har udviklet sig til den rene farce og det har vist sig, at man dårligt kan gennemføre loven som tænkt, men kun er i stand til at gennemføre den overfor en ganske lille del af landbruget.

Det var godt, om man kunne revidere nogle af de vildskud, som er kommet frem, og jeg vil gerne spørge den højtærede finansminister, om vi kan regne med, at de besparelser, der opnås gennem forliget, og de indtægter, der opnås gennem forliget, vil blive brugt til virkelig at hindre inflation, nemlig blive brugt på den måde, at de bliver afskrevet og derfor ikke senere kan tages op og bruges på samme måde, som man på fejlagtig vis har brugt modværdien af Marshallpengene, som alle partierne her i salen er gået med til, men som har været en medvirkende årsag til, at vi er kommet ud i den misère, hvori vi nu befinder os. Jeg tror, de radikale var nogle af de allerivrigste til at få disse Marshallmillioner ud i omsætningen igen.

Det første lovforslag, vi har til behandling, drejer sig om nedsættelse af beskatningen af frugtvin. Det er jo en rent protektionistisk lov, der ikke ligestiller de forskellige produkter af samme karakter, og den kan vi ikke være med til.

Selvom vi mener, at afgifter er den uheldigste form for skatter, så er afgifterne på spiritus, øl og tobak ikke de første, vi vil afskaffe, og vi vil derfor unnlade at stemme mod disses forhøjelse.

Men der er en mislyd i forbindelse med disse afgifter, og det er den ændring, som de radikale har påtvunget regeringen vedrørende pristalsvirkningen. Er det ikke at pille ved vægten? Vi griber jo ind i aftaler, som derved mister en del af deres grundlag, hvilket vil få betydning, når nye aftaler skal sluttes; der må jo, når nye aftaler skal sluttes, tages reservation overfor den slags manipulationer. Mener man, at visse luksus-

varer bør undtages fra pristalsberegningen, så bør selve det område, som indgår i pristallet, revideres, og jeg vil gerne høre den højtærede finansminister, om noget sådant er under overvejelse. Jeg kunne godt tænke mig et nyt pristal, der i stærkere grad bygger på de elementære livsforbrødenheder.

Lindberg: I anledning af det ærede medlem hr. Aksel Larsens bemærkninger vedrørende disse lovforslag, hvor det drejer sig om, at afgiftsforhøjelsen ikke skal regnes med i pristallet, vil jeg gerne sige, at min principielle opfattelse er, at man burde lade disse afgiftsforhøjelser gå med ind i pristallet udfra den betragtning, at de overenskomster, der er sluttet mellem arbejdsmarkedets partnere, forudsætter, at hvad der sker af forhøjelser på denne måde, går ind i pristalsberegningen. Men i denne forbindelse må jeg gøre opmærksom på, at dette spørgsmål jo er en detail i et samlet forlig, som efter vor opfattelse drejer sig om det vigtige at få rettet vor valutabalance op, og det er jo nu engang sådan, når man lever i et demokratisk land, at selvom man kan have en principiel opfattelse af et eller andet spørgsmål, må man gå kompromisets vej, hvis man skal nå frem til en løsning, og det er det, der har dikteret mig min stilling. Selvom jeg principielt holder på, at man ikke burde have gennemført en sådan ordning, hvorved disse afgiftsforhøjelser blev holdt udenfor pristallet, mener jeg ikke, det kan forsvares her, udfra den betragtning, at det er nødvendigt at skabe en sådan ordning af disse forhold, at vi kan rette vor valutabalance op.

Hans Rasmussen: Jeg kan i det store og hele henholde mig til de udtalelser, som det ærede medlem hr. Lindberg fremsatte. For det er jo rigtigt, at under demokratiske forhold, hvor krav og modkrav fremsættes overfor hinanden, må man forhandle sig tilrette for at finde frem til et forlig. Vi ved, at det ærede medlem hr. Aksel Larsen kan sætte sig ud derover, idet de forslag,

[Hans Rasmussen.]

som man fra kommunistisk side fremsætter, specielt fra det ærede medlems side, jo er af en sådan art, at de aldrig vil kunne få tilslutning i det høje ting. Selvom vi principielt må fastholde, at der ikke må ske indgreb i pristalsberegningen, mener vi dog, at vi i dag står overfor et enten-eller, og vi tror, at vi varetager dansk arbejderbevægelses og specielt fagbevægelses opgaver bedre ved at finde frem til et forlig end ved at styrte os ud i det uvisse både økonomisk og politisk — hvad vi ved at det ærede medlem hr. Aksel Larsen ikke ville være så forfærdelig bange for — ved at nægte at gå med til denne ændring.

Aksel Larsen: Må jeg om pristalsbestemelsen i ændringsforslagene først sige til det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, at hvis det er hans principielle mening, at kun egentlige livsforbrønde bør ind i pristallet, skulle han have foreslået en helt anden pristalsberegning; så skulle han ikke komme her, hvor det drejer sig om en forhøjelse af eksisterende skatter, og sige: denne specielle forhøjelse skal ikke ind i pristallet. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard siger, at alle bør bidrage til at løse krisen. Det ærede medlem ved udmærket, at det kommer alle ikke til, i hvert fald ikke efter de lovforslag, der her er til behandling.

Finansministeren sagde udtrykkeligt, da han fremsatte sin lovforslagsbuket, at efter hans opfattelse var en af årsagerne til valutakrisen lønforhøjelserne i foråret og de almindelige avancestigninger, som derefter var kommet. Nu er jeg af den mening, at disse lønstigninger i foråret intet som helst har med valutakrisen at gøre. Derom har jeg forsøgt at diskutere med den højtærede finansminister ved første behandling — det lykkedes ikke rigtig, for der skal i hvert fald to til en diskussion. Men finansministeren må vel vide, hvad han taler om, når han siger, at der har fundet almindelige avancestigninger sted i foråret. Det har altså ikke været til at forhindre, og sådanne almindelige avancestigninger vil altså også fortsat kunne ske. Det vil sige, at de grupper af befolkningen, der har mulighed for at lukrere af avancestigningen, kan meget vel

skaffe sig dækning for den fordyrelse af visse varer, der her bliver gennemført, men arbejdere og tjenestemænd skal forhindres deri ved lov. Det er det, der er moralen af, hvad det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard siger.

De ærede medlemmer hr. Lindberg og hr. Hans Rasmussen er principielt imod ændringsforslagene om at undtage afgiftsforhøjelserne fra pristallet, og således motiveret vil de stemme for disse ændringsforslag. Men de har ganske vist lidt svært ved derefter at retfærdiggøre, at det gode, de vil, gør de ikke, men det onde, de ikke vil, det gør de. Vi får at vide, at det er en detail i et samlet forlig; man må gå kompromisets vej og forhandle sig tilrette under demokratiske forhold, for ellers styrter man sig ud i det uvisse. Jeg kunne forresten godt lide, at det ærede medlem hr. Hans Rasmussen ville sige os, hvad det uvisse er, som han frygter så meget i denne situation, og som får ham til at sluge denne forfærdelige kamel. Det ærede medlem siger, at kommunisternes forslag kan ikke få tilslutning i det høje ting, det er han sikker på. Hvad er det, vi har foreslået? Vi har foreslået, at man skulle sætte militærudgifterne betydeligt ned. Vi har foreslået, at man skulle afkorte den militære tjenestetid med det samme. Vi har foreslået, at man skulle gribe ind imod valutaspekulation. Vi har foreslået, at man skulle føre en bedre handelspolitik. Er det ærede medlem hr. Hans Rasmussen så helt sikker på, at de radikale vil stemme imod, at tjenestetiden sættes ned med det samme, eller stemme imod væsentlige nedskæringer af de militære udgifter? Er det ærede medlem sikker på, at det radikale venstre ville stemme imod indgreb mod valutaspekulation? Det var dog den radikale presse, der under voldsomme skrig startede dette med, at det er kapitalistiske spekulanter, der er i færd med at unddrage Danmark valuta og derved gør krisen værre.

Er det ærede medlem hr. Hans Rasmussen sikker på, at de radikale ville stemme imod f. eks. at genoptage handelsforhandlingerne med Sovjetunionen? Det ærede medlems nabo dernede ved bordet, den radikale partisekretær, det ærede medlem hr. Johs. Christiansen, har jo skrevet en

[Aksel Larsen.]

artikel om, at det var noget galt, man lavede her. Forleden var der sendemandsmøde hos de jyske husmænd, der dog vist i alt væsentligt er radikalt prægede, og der sagde man, endda meget skarpt: vi vil ikke finde os i den måde at drive udenrigshandel på, vi kan ikke have, at Danmark er bundet til ikke at måtte handle med de og de lande, ikke at måtte sælge de og de varer til de og de lande. Tror det ærede medlem ikke, at det radikale parti var at få i tale dér? Vi er også til at få i tale, for det er vore forslag. Det eneste, der kan forhindre, at den vej bliver betrådt og disse forslag vedtaget, er, at det ærede medlem og hans partifæller her i salen siger: vi vil ikke gå den vej. Det er rigtigt, som jeg sagde ved første behandling, at der ikke alene ude i folket, men også her i tinget vil være flertal for at gå den vej, vi har foreslået. Jeg er sikker på, at det ærede medlem ikke kan få et eneste af de radikale medlemmer her i salen til at stå op og sige, at de ikke vil gå den vej, men så er der kun den forklaring tilbage, når man henholder sig til det ærede medlems argumentation om, at det, kommunisterne foreslår, ikke kan samle flertal her i salen, fordi det radikale parti ikke vil, at det ærede medlem og hans partifæller ikke vil gå den vej. De bøjer sig for et formentlig radikalt krav om, at disse afgifter ikke skal ind i pristallet, men jeg vil gerne minde om, at der kom en meget stærk opfordring, næsten en bøn, fra den højtærede finansminister til de borgerlige partier om at sige: vi vil ikke have dette ind i pristallet.

Forøvrigt har vi lige hørt det ærede medlem hr. Tholstrup holde en interessant tale. Den var interessant, fordi den bekræftede det, vi allesammen i forvejen havde en fornemmelse af: at der ikke findes det princip, som retsforbundet her i salen ikke er villigt til at bryde i en given situation. Hvis der nogensinde har været noget, retsforbundet har vendt sig forbitret imod, er det statsindgreb i erhvervslivet og statsstøtte til eksport, men selv da forslaget om eksportkreditens udvidelse var til afstemning, afholdt retsforbundet sig fra at stemme, og nu får vi at vide, at retsforbundet heller ikke vil stemme imod nye indirekte

skatter. Det har dog vist også hidtil været et af retsforbundets hjertebørn, men for en sikkerheds skyld lader retsforbundet altså være, og jeg takker forsåvidt det ærede medlem hr. Tholstrup, som det er første gang, vi i forvejen får besked om, at retsforbundet mod sine principper og mod hele sin agitation agter at afholde sig fra at stemme om sin hjertesag.

I denne tale oplyste det ærede medlem hr. Tholstrup, at han ligesom jeg var modstander af, at man undlod at indarbejde disse forhøjelser i pristallet. Han fandt, det var at pille ved vægten. Retsforbundet har 6 medlemmer her i salen. Nu ved jeg naturligvis ikke, om de vil stemme — det er muligt, at de i denne situation, og hver gang der er nogen som helst fare for, at regeringen kommer i mindretal, vil afholde sig fra at stemme — men lad os sætte, at retsforbundet vil optræde i overensstemmelse med, hvad det ærede medlem sagde. De råder over 6 stemmer, kommunisterne råder over 8 — vi er der allesammen — så sammen med socialdemokraterne er vi flertal. Så kan vi jo forkaste de to ændringsforslag om, at pristallet skal forfuskes med $1\frac{1}{2}$ point, så foreligger der altså ikke nogen nødvendighed for at gennemføre det. Jeg henstiller til de ærede medlemmer hr. Hans Rasmussen og hr. Lindberg at overveje, om de ikke burde ændre optræden i denne sag og påvirke partifællerne til at gøre det samme.

Jeg vil også minde om, at netop det ærede medlem hr. Lindberg sagde, at principielt burde disse forhøjede afgifter ind i pristallet på grund af overenskomsternes forudsætninger. Ja, netop. Overenskomsterne blev i foråret sluttet under ganske bestemte forudsætninger. Det hørte absolut ikke til disse forudsætninger, at regeringen senere med fagforbundsformænds stemmer skulle ændre hele grundlaget for overenskomstafslutningen. Jeg vil tro, at hvis man gør dette, vil man ikke alene få yderst berettigede protester fra arbejderne, deriblandt det ærede medlem hr. Hans Rasmussens egne medlemmer, men arbejderne vil også sige til sig selv: når man på den måde bryder grundlaget for vore overenskomster, må vi også være frit stillet med hensyn til på anden måde at skaffe os

[Aksel Larsen.]

dækning for de ekstraudgifter, man kommer og bebyrder os med for at afbøde den valutakrise, som arbejderne ikke er skyld i.

Hans Rasmussen: Jeg tror ikke, at det ærede medlem hr. Aksel Larsen skal foretage sådanne taktiske beregninger om, hvordan stemmerne her i tinget kan fordele sig; det plejer jo aldrig rigtig at holde, når afstemningen skal føres ud i praksis. Jeg kan heller ikke rigtig se, hvorfor det ærede medlem er optimistisk med hensyn til, at hvis hans parti stillede sit forslag om den militære tjenestetid, skulle de radikale nok stemme med. Jeg har siddet nogle år i dette høje ting, og jeg har aldrig set det radikale venstre give tilslutning til de forslag, som er fremsat af det kommunistiske parti, ligegyldigt hvilken retning de har haft.

Jeg synes, at det ærede medlem hr. Lindberg og jeg har understreget, hvorfor vi går ind for dette beregningsgrundlag. Det er, fordi vi ser sagen som en helhed. Når vort parti her i tinget ikke kan skrive betingelserne, må vi forhandle os tilrette, og af to ulemper vælger man den mindste. Det har vi også gjort i denne situation, ihvorvel vi godt kan se, at det rent principielt ville være heldigere, at man ikke anfægtede pristalsreguleringen. Vi har lov til at drage den konklusion, at vi ved at deltage i dette forlig gør arbejderne og fagbevægelsen en større tjeneste end ved at lade det hele gå i stykker og komme ud i en uvis tilstand, hvor vi ikke ved, hvor det hele vil ende.

(Kort bemærkning).

Bertel Dahlggaard: Det ærede medlem hr. Aksel Larsen sagde, at ikke alle ville komme til at bidrage til at løse kriseproblemerne. Det kan det ærede medlem være overbevist om at alle kommer til på den ene eller den anden måde. Der er ikke mange, der vil komme til at unddrage sig byrderne ved den sanering, der skal ske. Det gælder også med henblik på de forslag, vi behandler her i dag, det gælder med hensyn til tobak, spiritus, jernbanebilletter og med hensyn til afbetalingsloven, som vi vedtog forleden dag. Jeg tror også, at den allerstørste del af befolkningen er rede dertil, og det ærede

medlem skulle ikke bidrage til at svække den vilje, som ellers er tilstede.

(Kort bemærkning).

Aksel Larsen: Jeg agter at bidrage alt, hvad jeg kan, til at svække viljen til at løse krisen på den måde, som man agter at gøre det, eller efter de linier, som har været foreslået dels fra regeringens side, dels fra anden side her i tinget. Jeg agter at gøre det, fordi jeg anser det for fuldkommen urimeligt. Valutakrisens årsager er en dårlig handelspolitik, indordning under fremmede magters økonomiske interesser, for høje militæruddgifter og kapitalistisk valutaspækulation, og det er fuldkommen skandaløst, at man så kommer og siger til den arbejdende befolkning: I skal betale regningen, det er jer, der bruger for meget, og det er derfor, vi har valutakrise.

Hvad angår mine beregninger over stemmefordelingen her i salen, så har det ærede medlem hr. Hans Rasmussen måske bemærket, at nu har det ærede medlem hr. Bertel Dahlggaard været heroppe, og han brugte langtfra den taletid, han havde ret til at bruge, men det ærede medlem sagde ikke, at det radikale venstre ville være modstander af, at der blev grebet ind mod valutaspækulation, det ærede medlem sagde ikke, at det radikale venstre ville være modstander af, at soldaternes tjenestetid blev sat ned med det samme, og at de militære udgifter blev sat yderligere ned, det ærede medlem sagde ikke, at han ikke ønskede bedre handelsforhold med udlandet end dem, vi har. Det ville det ærede medlem sikkert have sagt, hvis han ville have støttet det ærede medlem hr. Hans Rasmussen.

Det, det drejer sig om, er ikke, hvorvidt det radikale venstre vil stemme for kommunisternes forslag. Det, det drejer sig om, er, at hvis regeringen kom med forslag på linie med det, kommunisterne har foreslået, så ville regeringen kunne sikre sig flertal her i dette høje ting, og så ville man virkelig få løst valutakrisen. Man kan ikke vælte ansvaret fra sig ved at sige: vi risikerer, at de radikale ikke vil stemme for kommunisternes forslag. Det, det drejer sig om, er: Hvad vil regeringen, hvad vil socialdemokraterne her i salen — det er trods alt det største parti?

[Aksel Larsen.]

Så siger det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, at af to ulemper vælger man den mindste. Ja, hvis det skal stilles sådan op, at man absolut skal vælge en af de ulemper. Det, vi foreslår, er, at man ikke vælger nogen af disse ulemper, men vælger fornuftens vej og løser krisen efter de linier, vi har foreslået.

(Kort bemærkning).

Tholstrup: Jeg vil gerne sige, at det ærede medlem hr. Aksel Larsen ikke skal vente sig for meget af vor støtte til at løse krisen efter hans opskrift. Vi har vor opfattelse af muligheden for at løse krisen, og den går i retning af det, som jeg nævnte i indledningen til min tale i dag: at hindre ufortjent indtægt i af komme ud i omsætningen, og her tænker vi i særlig grad på den jordrente, som fremkommer i kraft af større efterspørgsel efter jord, en jordrente, som opstår uden arbejdsskabte værdier som grundlag, en jordrente, som tages ud af den blå luft, men giver købekraft på linie med den købekraft, der opstår ved arbejde.

Så vil jeg gerne sige til slut, at det er i overensstemmelse med retsforbundets hidtidige linie ikke at stemme imod afgifter på tobak og spiritus; det vil også kunne læses i retsforbundets forskellige pjecer, at det er nogle af de områder, hvor vi ikke anser det for at være af mest hastende karakter at få afgifterne ophævet.

(Kort bemærkning).

Hans Rasmussen: Efter det foreliggende kan det ærede medlem hr. Aksel Larsen ikke være ubekendt med, at der på de militære områder sker visse besparelser. Det ærede medlem mener ikke, at det er sagt helt præcist; og ønsker yderligere oplysninger af den højtærede finansminister. Det ærede medlem fortalte tinget, da disse spørgsmål var til behandling for nogle dage siden, at han og hans parti ikke ønskede, at militæruddgifterne skulle gå så langt ned, at det kunne angribe medlemsskabet af NATO. (*Aksel Larsen:* Det sagde jeg ikke!). Så læser vi, hvad det ærede medlem sagde. Når det ligger sådan, forstår jeg ikke, hvor det ærede medlem vil hen. Ved næsten hvert eneste spørgsmål af økonomisk art,

vi behandler her i tinget, har det ærede medlem og hans parti ikke anden anvisning, end at der skal skæres ned på militæruddgifterne, men når det er det ærede medlems opfattelse, at man ikke må skære så langt ned, at man kommer ud af NATO, ved jeg ikke, hvor det ærede medlem vil hen med sine betragtninger.

(Kort bemærkning).

Aksel Larsen: Jeg har ikke udtalt mig om, hvorvidt jeg troede, at retsforbundet ville støtte kommunisternes kriseplan. Jeg har kun udtalt, at der var vel efter det ærede medlem hr. Tholstrups udtalelser en mulighed for, at de tilstedeværende medlemmer af retsforbundet ville stemme mod ændringsforslaget om, at afgiftsforhøjelserne ikke skal med i pristallet. Det er det eneste, jeg har talt om her. Ellers er jeg godt klar over, at retsforbundet er så besat af panisk skræk for, hvad der kan ske ved at stemme, at de vil afholde sig fra at stemme.

Det ærede medlem hr. Hans Rasmussen gjorde opmærksom på, at der sker visse besparelser på de militære udgifter. Ja, det er godt nok, men jeg vil gerne have tallene, så man kan kontrollere, om besparelserne er reelle, og hvor store virkningerne bliver. Det må være forudsætningen for, at man kan diskutere spørgsmålet. På den anden side tror jeg, vi er nogle stykker i denne sal, deriblandt kommunister og radikale, der kunne ønske adskilligt større besparelser på militæruddgifterne.

Men så kommer det ærede medlem hr. Hans Rasmussen med noget besynderligt. Han hævder, at jeg forleden dag skulle have sagt, at ganske vist skal militæruddgifterne sættes ned, men ikke så langt ned, at det kan angribe vort medlemsskab i NATO. Det har jeg aldrig sagt. Jeg har sagt, at jeg skal ikke være urimelig; jeg forlanger ikke engang, at man i den givne situation for at løse krisen skal melde Danmark ud af NATO, men jeg forlanger, at man skal sætte militæruddgifterne ned. Vil det ærede medlem hr. Hans Rasmussen virkelig påstå, at en nedsættelse af militæruddgifterne udover, hvad man har sluttet forlig med de radikale om eller ladet sig presse til — for det er det triste ved det, at socialdemokraterne skal presses af de

[Aksel Larsen.]

radikale til at sætte militærudgifterne ned — vil bevirke, at Danmark bliver smidt ud af Atlantpagten? Det strider imod alt, hvad statsministeren, den daværende udenrigsminister og ordførerne for socialdemokratiet, venstre og det konservative parti sagde, da tilslutningen til Atlantpagten blev vedtaget, idet man dengang kategorisk erklærede, at hvad der skal ske i Danmark på det militære område, og hvilke militærudgifter vi skal have, bestemmer vi selv og ingen som helst anden.

(Kort bemærkning).

Hans Rasmussen: Det må være indlysende, at vort medlemsskab af NATO ligesom for enhver anden, der melder sig ind i en forening, medfører, at vi nogenlunde må rette os efter de betingelser og vilkår, som gælder derindenfor. Hvis det ærede medlem vil kigge nærmere efter, hvilke militærudgifter man har i andre lande og måske specielt i det land, som det ærede medlem særlig kigger på, tror jeg ikke, han med rette kan fremføre kritik her. Det er dog indlysende, at når vi går ind i et Atlantpagtsamarbejde, må der være et mindstemål for militærets vedkommende, og det kunne godt være, at det mindstemål var ved at nærme sig. Det ærede medlem sagde for nogle dage siden, at kommunisterne forlangte ikke, at man gik derunder, således at vort medlemsskab i NATO blev angrebet. Så langt skulle man ikke gå, sagde det ærede medlem.

(Kort bemærkning).

Aksel Larsen: Jeg er nødt til at gentage, at sådan noget sludder, som det ærede medlem hr. Hans Rasmussen skyder mig i skoene, har jeg ikke sagt. Det har jeg gjort opmærksom på een gang og må gøre det igen.

Løvrigt er det typisk for visse folks dårlige samvittighed, at når vi starter en diskussion om, hvorvidt disse afgiftsforhøjelser skal indgå i pristalsberegningen eller ej, hvorvidt man derigennem undergraver de afsluttede overenskomster eller ej, hvorvidt fagforeringsfolk kan forsvare det eller ej, så gør det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, hvad han kan for hurtigst muligt at flygte over til helt andre emner.

Formanden: Jeg gør opmærksom på, at ordet sludder ikke passer i folketingets forhandlinger.

(Kort bemærkning).

Hans Rasmussen: Jeg tror, det høje ting udmærket godt kan se, at det ikke er mig, der har drejet forhandlingerne derhen, hvor de befinder sig nu. Det er det ærede medlem hr. Aksel Larsen, der i sin drøftelse af tingene har drejet dem ind på dette område. Jeg har konkret sagt, hvorfor vi i den givne situation tilslutter os det forlig, der foreligger, at vi mener, det er mere til gavn for arbejdernes interesser, end at det hele går i stykker. Det er en kendsgerning, og det tror jeg også de, som har fornuften fangen rundt om i den danske arbejderbefolkning, kan forstå. At det ærede medlem hr. Aksel Larsen ikke forstår det, kan han da ikke bebrejde mig.

(Kort bemærkning).

Aksel Larsen: Jeg tror, at det ærede medlem hr. Hans Rasmussen skal lede med lys og lygte i sit fagforbund for at finde bare een eneste menig metalarbejder, som synes, det er rimeligt, at man på det nuværende tidspunkt forfalsker pristallet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om nedsættelse af beskatningen af frugtvin.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: I henhold til forretningsordens § 7, stk. 7, går lovforslaget nu til udvalgsbehandling. Jeg foreslår, at det henvises til det allerede bestående udvalg angående forslag til lov om forhøjelse af afgiften på omsætningen af stærke drikke m. fl. lovforslag. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg mit forslag som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om forhøjelse af afgiften på omsætningen af stærke drikke.

§ 1, ændringsforslag nr. 1 og § 2, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2, gående ud på indsættelse af en ny paragraf,
vedtoges med 87 stemmer mod 8; 69 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3 og § 3, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Derpå foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring i beskatningen af øl.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet udvalgsbehandling.

Man gik sluttelig til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring i lov om tobaksafgifter.

Ændringsforslag nr. 1, gående ud på indsættelse af 3 nye paragraffer foran § 1,
vedtoges med 87 stemmer mod 8; 70 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

§§ 1—4

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2, gående ud på indsættelse af en ny paragraf efter § 4,
vedtoges med 87 stemmer mod 8; 70 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

§ 5

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet udvalgsbehandling.

Den følgende sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i statsbaneloven.

(Første behandling findes i tidenden sp. 6236; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 1581).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst, de stillede ændringsforslag og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under eet.

Ordføreren (Poul Hansen [Kalundborg]): Et flertal i udvalget, socialdemokratiets og det radikale venstres repræsentanter, indstiller lovforslaget til vedtagelse med de ændringsforslag, der er stillet af ministeren og tiltrådt af flertallet.

Den almindelige billetprisforhøjelse pr. takstkilometer for fællesklasse bliver kun på 0,8 øre mod det oprindelige forslags 1 øre. Samtidig bliver forhøjelserne for abonnementskort nedsat noget og kommer kun til at udgøre 20 pct. mod de oprindelig foreslåede 25 pct. Endelig udgår den foreslåede forhøjelse af banepakketaksterne af lovforslaget under hensyn til, at det ikke er hensigten nu at gennemføre forslag til lov om posttakstforhøjelserne.

For at opnå det samme økonomiske resultat, som var tilsigtet med det oprindelige lovforslag, er man enedes om, at man fremover skal bibeholde hurtigtogsbilletterne, som det ellers havde været den højtærede ministers hensigt at afskaffe i denne forbindelse.

Jeg skal anbefale ændringsforslagene og selve lovforslaget til vedtagelse.

Tholstrup: Vi kan støtte en forhøjelse af jernbanetaksterne udfra den betragtning, at der må bringes balance i statsbanernes